

MD 19

Metodološki dokument

ISSN 1840-1074

MJESEČNI IZVJEŠTAJ O PROIZVODNJI, PRODAJI I ZALIHAMA ŠUMSKIH SORTIMENATA

Bosna i Hercegovina

**Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine**

**Federalni zavod za statistiku
Federacije
Bosne i Hercegovine**

**Republika Srpska
Republički zavod za statistiku**

Sarajevo, mart 2012.

Izdaje: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine,
Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo,
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 33 22 06 26; **Telefaks:** +387 33 22 06 22
Elektronska pošta: bhas@bhas.ba; **Internet stranica:** www.bhas.ba

Odgovara: Zdenko Milinović, direktor

Metodologiju pripremili: Radna grupa za statistiku šumarstva

Boro Kovačević, Fuad Bahtanović - Agencija za statistiku BiH
Dževad Čelik - Federalni zavod za statistiku Federacije BiH
Siniša Čerketa - Republika Srpska Republički zavod za statistiku

Lektura: Amra Kapetanović

Dizajn i prijelom: Lejla Rakić-Bekić

Molimo korisnike Publikacije da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor

Sadržaj

PРАВNA OSNOVA ISTRAŽIVANJA	4
METODOLOŠKE OSNOVE	4
CILJ I SADRŽAJ ISTRAŽIVANJA	4
IZVJEŠTAJNE JEDINICE	4
OBUHVAT ISTRAŽIVANJA	4
METOD I VRIJEME PRIKUPLJANJA PODATAKA	4
OBAVEZA ZAŠTITE INDIVIDUALNIH PODATAKA	4
SPISAK DEFINICIJA-INDIKATORA.....	5
Četinari	5
Lišćari.....	5
Trupci.....	5
Jamsko drvo.....	5
Ostalo dugo drvo	5
Prostorno drvo	5
Ogrijevno drvo.....	5
Ostalo grubo obrađeno drvo	5
NIVO REPREZENTATIVNOSTI PODATAKA	5
USAGLAŠENOST SA MEĐUNARODNIM PREPORUKAMA I STANDARDIMA	5
ORGANIZACIJA ISTRAŽIVANJA	6
TIJELA ZA PROVOĐENJE ISTRAŽIVANJA	6
OBRADA I PUBLIKOVANJE PODATAKA	6
OBRASCI.....	6

PRAVNA OSNOVA ISTRAŽIVANJA

Istraživanje se provodi na osnovu Zakona o statistici u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“ broj 63/03 i 9/09) i Zakona o statistici RS („Službeni glasnik RS“ broj 85/03). Kompilacija i agregiranje, te međunarodno izvještavanje za nivo BiH je u nadležnosti Agencije za statistiku BiH u skladu sa Zakonom o statistici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 26/04 i 42/04).

METODOLOŠKE OSNOVE

CILJ I SADRŽAJ ISTRAŽIVANJA

Cilj istraživanja jeste obezbijediti pouzdane podatke o proizvodnji, prodaji i zalihama šumskih drvnih sortimenata u državnim šumama. Ovo istraživanje pored mjesečnog stanja proizvodnje, prodaje i zaliha šumskih drvnih sortimenata također obuhvata kumulativno praćenje podataka od početka godine do kraja izvještajnog mjeseca.

IZVJEŠTAJNE JEDINICE

Izvještajne jedinice su sva preduzeća iz oblasti šumarstva koja gazduju šumama u državnoj svojini na teritoriji BiH (Federacije BiH, RS i BDBiH) i njihove organizacione jedinice, bez obzira da li im je proizvodnja šumskih sortimenata pretežna dijelatnost.

OBUHVAT ISTRAŽIVANJA

Istraživanjem su obuhvaćena sva preduzeća koja gazduju šumama u državnoj svojini na teritoriju BiH.

METOD I VRIJEME PRIKUPLJANJA PODATAKA

Prikupljanje podataka obavlja se izvještajnom metodom putem upitnika koji se dostavlja preduzećima koja gazduju državnim šumama od strane entitetskih statističkih zavoda.

Periodika istraživanja na entitetskom nivou je mjesečna. Preduzeća su dužna dostaviti popunjene upitnike sa podacima Federalnom zavodu za statistiku i Zavodu za statistiku RS do 10. u mjesecu za prethodni mjesec.

Entitetski zavodi za statistiku dužni su dostaviti podatke Agenciji za statistiku BiH 30 dana po isteku tekućeg kvartala.

Agencija za statistiku BiH vrši agregiranje podataka na kvartalnom i godišnjem nivou.

OBAVEZA ZAŠTITE INDIVIDUALNIH PODATAKA

Podaci koji se daju u ovom istraživanju koriste se isključivo u statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni. Zaštita individualnih podataka je regulisana Zakonom o statistici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 26/04 i 42/04), Zakonom o o statistici u Federaciji BiH („Službene novine F BiH, broj 63/03 i 9/09), Zakonom o statistici RS („Službeni glasnik RS“, broj 85/03) i Zakonom o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/06).

SPISAK DEFINICIJA-INDIKATORA

Četinari su vrste drveća iz klase golosjemenica (Gymnospermae), pretežno iz porodice Pinaceae. Ovdje spadaju autohtone, komercijalne vrste drveća kao što su jela (*Abies alba*), smrča (*Picea abies*), te bijeli (*Pinus sylvestris*) i crni bor (*Pinus nigra*). Drvo četinarara ima jednostavniju građu i u međunarodnoj klasifikaciji se, bez obzira na mehanička svojstva označava nazivom *softwood*.

Lišćari su vrste drveća iz klase skrivenosjemenica (Angiospermae). Ovdje spadaju autohtone komercijalne vrste drveća lišćara kao što su: bukva (*Fagus sylvatica*), hrast kitnjak (*Quercus petraea*), te u manjem obimu vrste plemenitih lišćara iz rodova *Fraxinus* (jasen), *Acer* (javor), *Ulmus* (brijest) i *Prunus avium* (divlja trešnja) i ostalih tvrdih i mekih lišćara iz rodova *Populus* (topola), *Carpinus* (grab), *Alnus* (joha), *Tilia* (lipa) i dr. Drvo lišćara je složenije građe u odnosu na drvo četinarara i u međunarodnoj klasifikaciji se, bez obzira na mehanička svojstva, označava nazivom *hardwood*.

Trupci su šumski drvni sortimenti odgovarajućih fizičkih i mehaničkih svojstava, namijenjeni za dalju mehaničku preradu (piljenje, rezanje ili ljuštenje).

Jamsko drvo obuhvata šumske drvene sortimente povoljnih fizičkih i mehaničkih svojstava čiji se prirodni oblik, dimenzije i svojstva koriste za izgradnju i održavanje jamskih kopova i rudarskih okna. Može se upotrebljavati i za krovne konstrukcije.

Ostalo dugo drvo obuhvata tehničko drvo čiji se prirodni oblik, dimenzije i svojstva koriste za proizvodnju elektro i TT stubova, stubova za skele, šipova, jarbola i sl.

Prostorno drvo obuhvata drvo lošijih tehničkih karakteristika, oblo ili cijepano, koje se koristi u hemijskoj preradi za proizvodnju celuloze, drvenjače, drvene vune, tanina i sl.

Ogrijevno drvo je drvo namijenjeno neposredno za ogrijev ili proizvodnju drvenog uglja.

Ostalo grubo obrađeno drvo obuhvata sitno tehničko drvo kao što su stubovi za hmelj ili lozu, motke, kolje, štapovi, ručke, obruči, pletarski štapovi, pruće i sl.

NIVO REPREZENTATIVNOSTI PODATAKA

Podaci su reprezentativni za nivo Federacije BiH, Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

USAGLAŠENOST SA MEĐUNARODNIM PREPORUKAMA I STANDARDIMA

Istraživanje je u skladu sa potrebama izvještavanja o proizvodnji oblog drveta (Roundwood removals) prema upitniku JFSQ (Joint Forest Sector Questionnaire) koji Agencija za statistiku BiH godišnje ispunjava za potrebe UNECE/FAO Forestry and Timber Section.

ORGANIZACIJA ISTRAŽIVANJA

TIJELA ZA PROVOĐENJE ISTRAŽIVANJA

U planiranju i provođenju istraživanja iz područja proizvodnje, prodaje i zaliha šumskih sortimenata u BiH učestvuju Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za statistiku Bosne i Hercegovine i Republički zavod za statistiku Republike Srpske.

Agencija za statistiku BiH zajedno sa entitetskim zavodima za statistiku utvrđuje metodološke osnove, kontroliše i obrađuje podatke, te priprema rezultate istraživanja za nivo Bosne i Hercegovine.

Prikupljanje, kontrola, obrada i publikovanje podataka na nivou entiteta je u nadležnosti entitetskih zavoda za statistiku.

OBRADA I PUBLIKOVANJE PODATAKA

Poslije kontrole obuhvata, tačnosti i potpunosti podataka podaci se, za nivo entiteta obrađuju i publikuju na mjesečnom nivou. Podaci se, prema utvrđenoj dinamici, na kvartalnom nivou prosljeđuju Agenciji za statistiku BiH. Rezultati istraživanja proizvodnje, prodaje i zaliha šumskih sortimenata objavljuju se u redovnim publikacijama entitetskih statističkih zavoda i Agencije za statistiku BiH.

OBRASCI

U provođenju istraživanja o proizvodnji, prodaji i zalihama šumskih sortimenata koristi se obrazac ŠUM-22 „Mjesečni izvještaj o proizvodnji, prodaji, zalihama i vrijednosti šumskih sortimenata“.